

Vlaams
netwerk van
ondernemingen

Industrie & klimaat

Frank Beckx – directeur Kennis- en Lobbycentrum Voka
Commissie VEKP – Vlaams Parlement – Hoorzitting
28 september 2022

Inhoud

01 Perspectief: waarover spreken we?

02 Verduurzamen warmtevraag

03 Energiebeleidsovereenkomsten

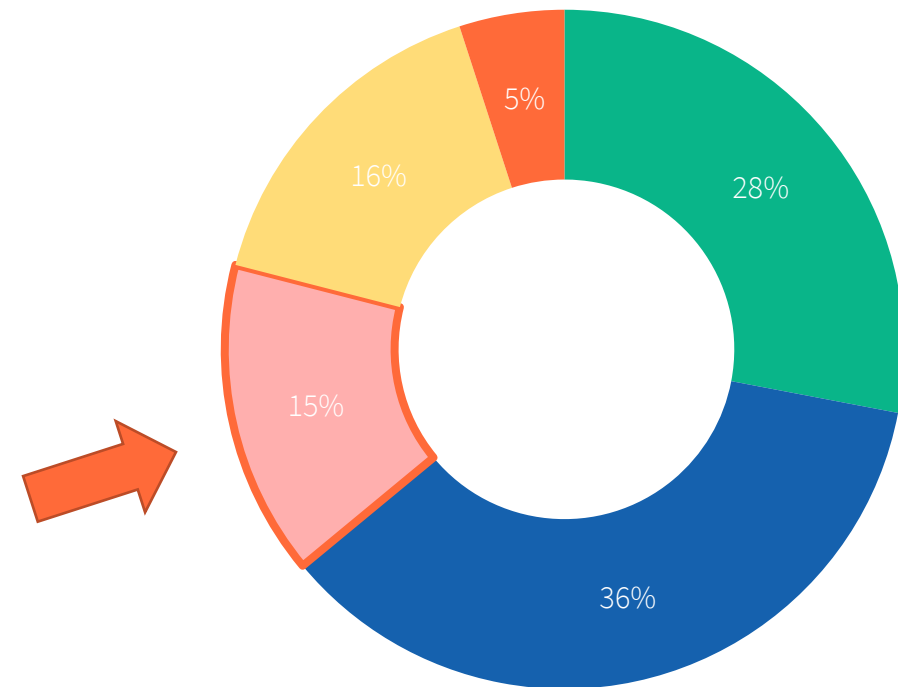
04 Breder industriebeleid

—
Waarover spreken we?

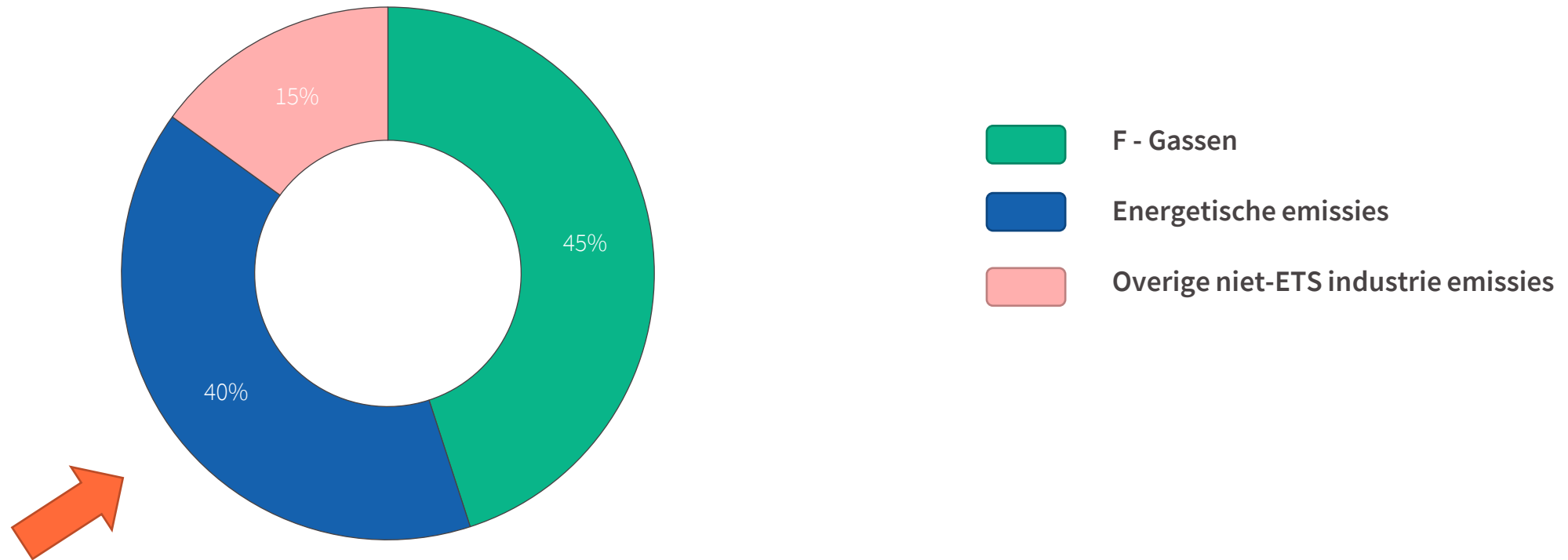
Uitstoot non-ETS

Vlaamse uitstoot van non-ETS sectoren in 2019

Bronnen broeikasgasuitstoot non-ETS industrie

Doelstelling VEKP: 10 % verduurzaming energiedragers

Energetische industrie-emissies = 6% van de Vlaamse uitstoot

- **Alle sectoren** moeten bijdragen aan doelstelling.
Inclusief niet-ETS industrie
- Maar impact 10% van energiedragers in niet-ETS industrie
verduurzamen is géén quick-win noch de kern van de zaak.
  - We spreken over **daling van 0,6%** van de Vlaamse
broeikasgasemissies
- Correct dat focus VEKP ligt op **gebouwen en transport**: grootste winsten
zijn daar te boeken

Verduurzamen warmtevraag

Doelstelling niet-ETS industrie VEKP

- Verduurzamen 10% energiedragers in niet-ETS industrie (tegen 2030)
- Conclusie in VEKP was reeds dat, zonder bijkomende maatregelen, elektrificatie moeilijk doorgang zou vinden in Vlaamse industrie
- Belang: zonder actief beleid, doelstelling moeilijk haalbaar

Waarom?

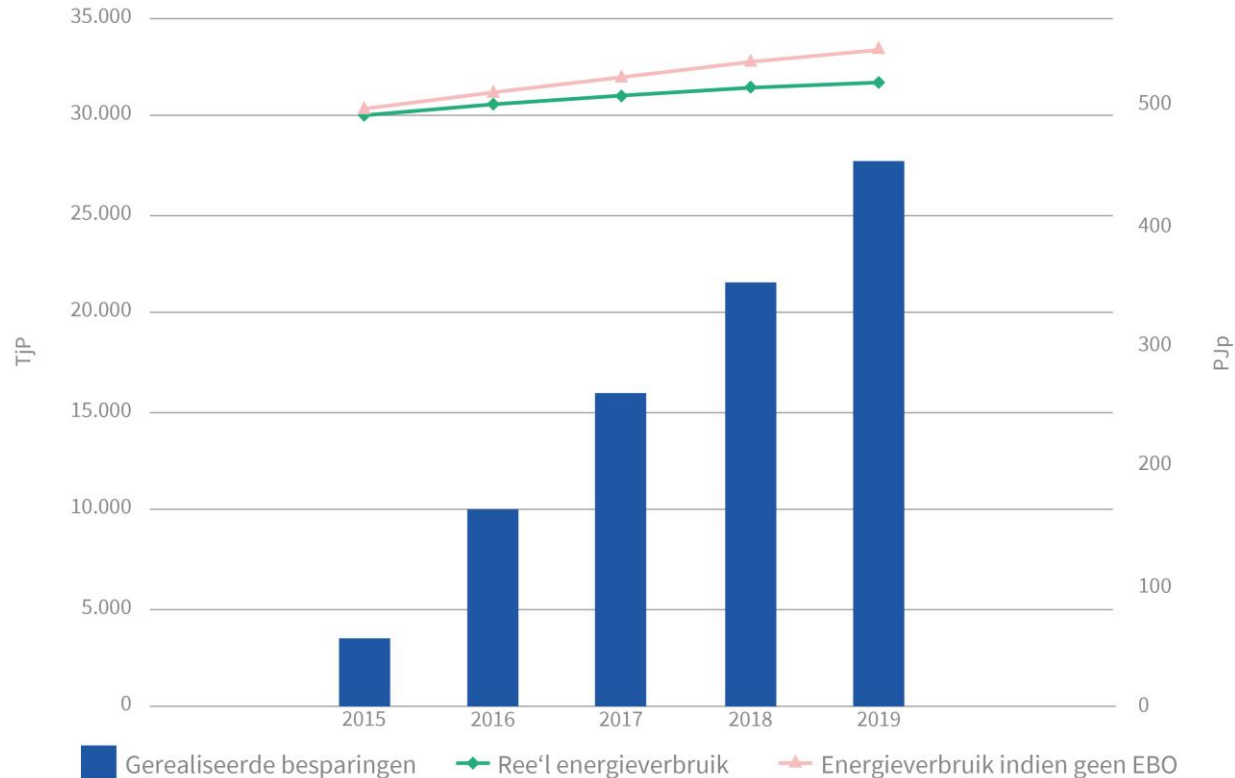
- **47%** vraag naar warmte kan verduurzaamd worden met **warmtepompen** (5 TWh)
- Dat is **meer dan de doelstelling** die opgenomen is in VEKP
- Maar nog **veel barrières** waaronder vaak ook financiële barrières (CAPEX en onzekere energieprijzen) en gebrek aan informatie en begeleiding
- Weinig haalbare oplossingen voor **hogetemperatuurwarmte**

Wat nu?

- Verduurzamen warmtevraag is voor bedrijven **geen incrementeel verhaal**
  - Nood aan investeringen (vaak volledige omvorming bedrijfsproces)
  - Investeringscycli niet altijd afgestemd op beleidsperiodes
  - Verduurzamen non-ETS industrie zal in ‘schokken’ gebeuren
- Nood aan **actieplan**
  - Nood aan ondersteuning voor CAPEX-barrière
  - Ondernemingen vragen informatie & begeleiding
  - Oplossingen voor externe factoren (bv. netcapaciteit, toegang tot basisinfrastructuur, etc.)

Energiebeleidsovereenkomsten

Energiebeleidsovereenkomsten

- Bestaan sinds 2015 (opvolger van de benchmarkconvenanten)
- Vrijwillige inspanningsverbintenis van bedrijven op basis van rendabele maatregelen
- Tegenprestaties van de overheid
- 4-jaarlijks energieplan
- **7.700 GWh bespaard tussen 2015 – 2019**
- **1,5 miljoen ton CO₂ bespaard**
- **61% van de Vlaamse doelstelling Art. 7/8 EED**

Nieuwe EBO's: verstrengd pad

01 Vier jaar i.p.v. acht jaar

02 Verstrenging ambitieniveau (IRR 12% en 10,5%)

03 Uitbreiding doelgroep (wegvallen NACE-code afbakening)

04 Restwarmtepotentieelstudie

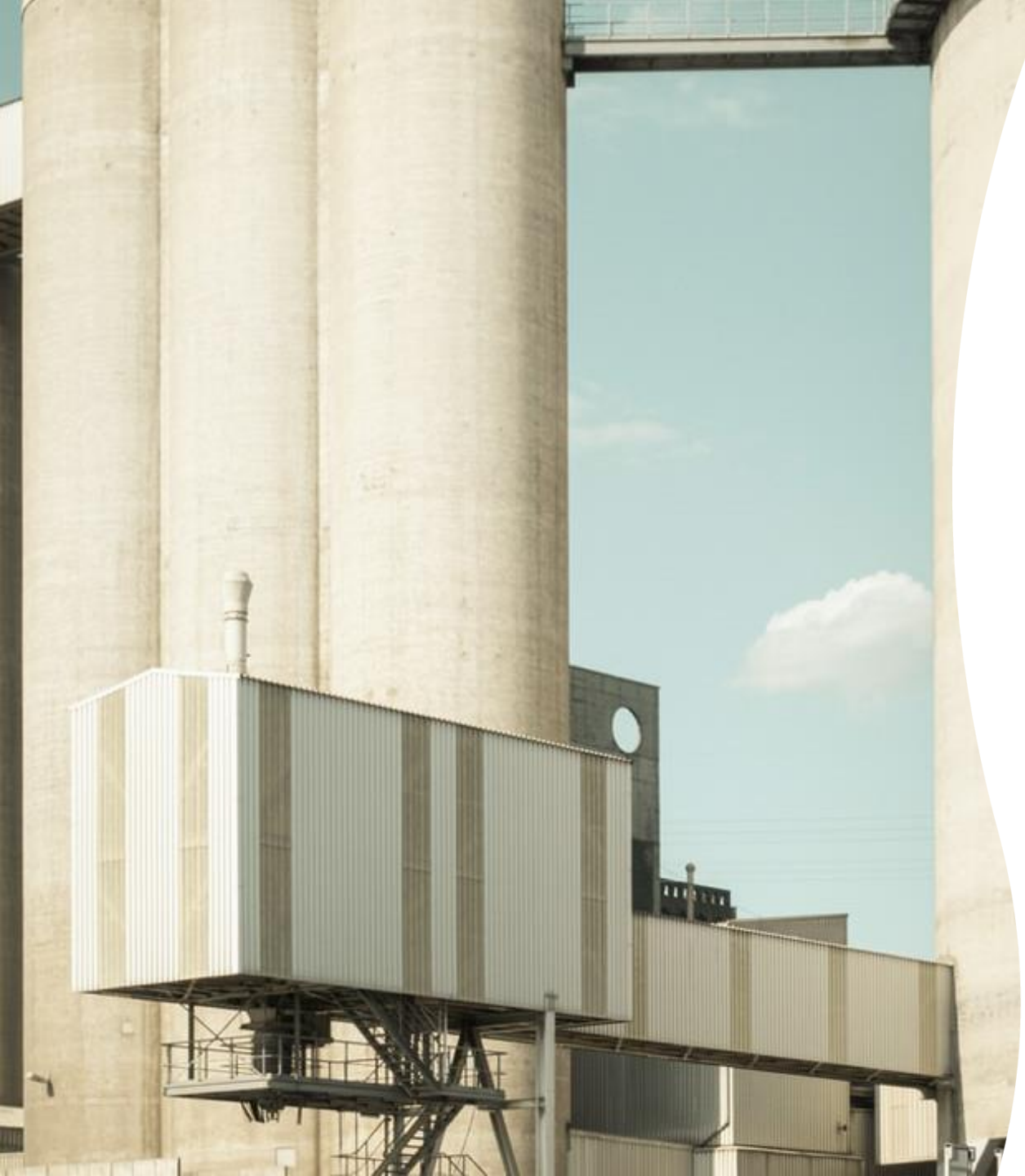
05 Klimaatplan VER-bedrijven

Belang EBO's

- EBO's = **energie-efficiëntie** instrument. Incrementeel verhaal.
- Industrie wil verduurzamen: Vlaanderen vaak proeftuin door gunstige ligging + sterke focus op O&O
- Maar: **elk doel zijn instrument**
- **Klimaatinvesteringen** (focus = CO₂-reductie) zijn van andere orde en passen niet in cyclus van 4 jaar
  - Aparte instrumenten i.k.v. Klimaatsprong beter geschikt

Breder industriebeleid

JANUARI 2022

Voka Paper

Naar een CO₂-arme Vlaamse industrie

Nieuwe innovatieve instrumenten voor
een versnelde CO₂-reductie

Lorenzo Van de Pol

voka
Vlaams
netwerk van
ondernemingen

voka

Een uitgave van Voka vzw | Jaargang 6 - januari 2022 | Verschijnt niet in juli en augustus | Afgiftekantoor Brugge - Eerste afdelingnummer P912487

Bestaande instrumenten volstaan niet

- De meeste innovatieve technologieën die voor verdere significante reducties in industriële sectoren kunnen zorgen zijn **(nog) niet rendabel**
- **Carbon Capture & Storage (CCS)**
  - Noodzakelijke investeringskost van 65 – 530 euro per ton afgevangen CO₂ (in 2030, bron: Vlaio studie)
  - Brede vork omdat kostprijs niet voor elk proces/activiteit/sector dezelfde zijn
  - Enkel investeringskosten, maar ook OPEX, nood aan basisinfrastructuur
- **Wachten op hogere CO₂-prijs is geen optie**
  - Investeringsbeslissingen gebeuren vandaag en morgen, maar technologieën ten vroegste pas in het volgende decennium rendabel
  - Risico op Carbon Leakage: te snelle stijging van de CO₂-prijs zal zorgen dat energie-intensieve productie zal verhuizen buiten de Europese Unie
  - Te snelle stijging laat bedrijven niet toe om zich aan te passen, daarvoor nood aan geleidelijke stijging

Financiering 'funding gap'

- Level Playing field op interne markt behouden
- Vervroegen van de industriële transitie
- Nood aan duurzame financieringsbron
- Risico-mitigerende financiering (bv. CfD's)

Andere landen in Europa nemen voortouw

SDE++ voor CO₂-afvang

Onrendabele Top
ondersteuning

2,1 miljard euro
Porthos project in haven van
Rotterdam

CCS Infrastructure Fund

Carbon Contracts for
Difference

+/- 1 miljard Britse pond

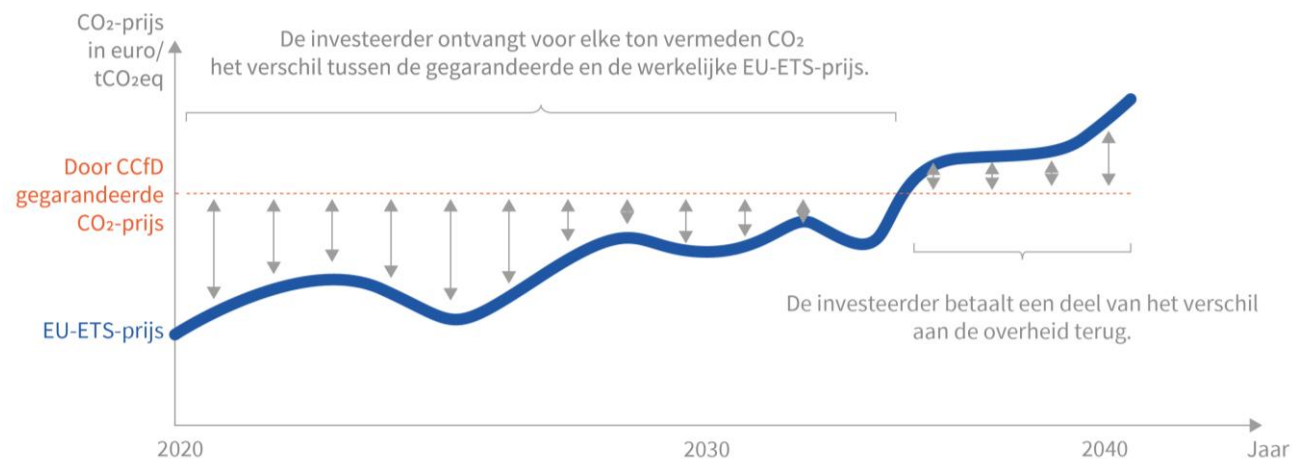
Longship Project
'Full scale CCS value chain'

Ondersteuning + investering

1,7 miljard euro

Contracts for Difference (CfD's)

- Samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijf
- Doel: investeringsrisico's mitigeren
- Vb. Carbon Contracts for Difference (CCfD's)
  - Men spreekt CO₂-prijs af die voldoende rendement biedt
  - Zolang de werkelijke CO₂-prijs hieronder blijft, past de overheid verschil bij
  - Bij de omgekeerde situatie, stort het bedrijf (gedeeltelijk) terug

Vlaams Klimaatfonds

- **Opbrengsten veilingen Europese ETS-systeem**
- **2022: vrije beleidsruimte van 170 miljoen euro**
Vandaag enkel in te zetten voor niet-ETS sectoren & internationale klimaatfinanciering
- **Maar: delta o.w.v. stijgende CO₂-prijs**
120 miljoen euro per jaar extra op basis van huidige CO₂-prijs
- **Stijgende opbrengsten t.e.m. 2026, daarna vermoedelijk stagnering en daling**
- **Onvoldoende bron, maar goed begin**

**Vlaams
netwerk van
ondernemingen**

Samen ondernemen, samen groeien.